

Cauza C-830/21

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

23 decembrie 2021

Instanța de trimitere:

Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg (Germania)

Data deciziei de trimitere:

9 decembrie 2021

Reclamantă, intimată în apel și apelantă:

Syngenta Agro GmbH

Pârâtă, apelantă și intimată în apel:

Agro Trade Handelsgesellschaft mbH

Hanseatisches Oberlandesgericht

[*omissis*]

Ordonanță

în litigiul dintre

Syngenta Agro GmbH, [*omissis*] Maintal

- reclamantă, intimată în apel și recurentă -

[*omissis*] și

Agro Trade Handelsgesellschaft mbH, [*omissis*]

[*omissis*] Lauschied

- pârâtă, apelantă și intimată în recurs -

[*omissis*] Camera a treia civilă a Hanseatisches Oberlandesgericht (Tribunalul Regional Superior din Bremen, Germania) [*omissis*] [componenta completului de judecată] a hotărât la 9 decembrie 2021:

I. Suspendă procedura.

II. Adresează Curții de Justiție a Uniunii Europene, în vederea interpretării articolului 1 coroborat cu alineatul (1) literele (b) și (f) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. [54]7/2011 al Comisiei din 8 iunie 2011 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele de etichetare pentru produsele fitosanitare din 21 octombrie 2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și de abrogare a Directivelor 79/117/CEE și 91/414/CEE ale Consiliului, următoarele întrebări preliminare:

1) Articolul 1 coroborat cu alineatul (1) litera (b) din anexa I la Regulamentul [54]7/2011 trebuie interpretat în sensul că, în cazul unui import paralel al unui produs de protecție a plantelor, numele și adresa titularului autorizației din statul membru de origine din care a fost importat produsul de protecție a plantelor trebuie să fie indicate pe ambalaj atunci când acesta este distribuit într-un alt stat membru?

2) Articolul 1 coroborat cu alineatul (1) litera (f) din anexa I la Regulamentul [54]7/2011 trebuie interpretat în sensul că, în cazul unui import paralel al unui produs de protecție a plantelor, numărul de lot atribuit inițial de producător trebuie să fie indicat fără modificări pe ambalaj sau este compatibil cu această dispoziție faptul că importatorul paralel poate să înlăture numărul de lot inițial și să aplice pe ambalaj propriul său număr de identificare, în cazul în care păstrează o evidență care să arate corespondența dintre numerele de lot pe care le utilizează și cele ale titularului autorizației pentru produsul de protecție a plantelor care urmează să fie importat în paralel?

Motive:

A.

Reclamanta este societatea germană de distribuție a grupului Syngenta, care produce și distribuie, printre altele, produse de protecție a plantelor în Republica Federală Germania și în alte state membre ale Uniunii Europene. În calitate de societate comercială din sectorul agricol, pârâta distribuie, printre altele, produse de protecție a plantelor, în special produse de protecție a plantelor importate în paralel. Ea importă de asemenea, printre altele, produsele de protecție a plantelor ale reclamantei, pe care le distribuie în Republica Federală Germania în canistre originale nedeschise ale reclamantei, înlocuind eticheta originală printr-un autocolant propriu. Acesta conține, printre altele, informații despre pârâtă, în calitate de importatoare și distribuitoare, dar nu și despre titularul autorizației pentru produsul de protecție a plantelor în statul membru de origine. Ea înlocuiește numărul de lot inițial al producătorului cu propriul număr de identificare și ține un registru din care reiese care dintre numerele de identificare atribuite de ea corespunde numărului de lot inițial.

Reclamanta consideră că acest lucru constituie o încălcare a articolului 1 coroborat cu alineatul (1) literele (b) și (f) din anexa 1 la Regulamentul (UE) nr. [54]7/2011. Aceasta a solicitat – în măsura în care acest lucru este încă relevant pentru procedura de apel și pentru procedura preliminară – să i se interzică pârâtei, sub sancțiunea unei penalități cu titlu cominatoriu:

1. [...]

c. să comercializeze în Republica Federală Germania un produs de protecție a plantelor sub denumirea „ABAREX PRO”, „AGRO TRIO” și/sau „REXTOP” ca import paralel referitor la un produs de protecție a plantelor autorizat în Germania prin Syngenta Agro GmbH în cadrul comerțului propriu sau prin intermediul unor terți, în ambalajul original, cu alte cuvinte să îl pună la dispoziție, să îl ofere, să îl prezinte sau să îl predea în scopul vânzării în orice mod, în cazul în care indicația privind numele și adresa titularului autorizației, imprimată pe ambalajul original, a fost îndepărtată, astfel cum este cazul ambalajelor prezentate în anexa colectivă K6;

și/sau

d. să comercializeze în Republica Federală Germania un produs de protecție a plantelor sub denumirea „ABAREX PRO”, „AGRO TRIO” și/sau „REXTOP” ca import paralel referitor la un produs de protecție a plantelor autorizat în Germania prin Syngenta Agro GmbH în cadrul comerțului propriu sau prin intermediul unor terți, în ambalajul original, cu alte cuvinte să îl pună la dispoziție, să îl ofere, să îl etaleze sau să îl predea în scopul vânzării în orice mod, în cazul în care numărul de lot imprimat pe ambalajul original a fost îndepărtat și înlocuit cu un alt număr de identificare, astfel cum este cazul ambalajelor prezentate în anexa colectivă K6;

[...]

În plus, prin intermediul cererilor de la punctele 2, 3 și 4, pârâta a solicitat, de asemenea, informații, daune-interese și rambursarea cheltuielilor de judecată efectuate în faza precontencioasă.

Landgericht (Tribunalul Regional) a obligat pârâta în conformitate cu cererea formulată la punctul 1 litera c și cu cererile ulterioare conexe și a respins acțiunea în ceea ce privește formulată la punctul 1 litera d și cererile ulterioare conexe.

În această privință, Landgericht (Tribunalul Regional) a precizat, în legătură cu cererea formulată la punctul 1 litera c, că, în ceea ce privește definițiile referitoare la cerințele prevăzute în anexa I la Regulamentul (UE) nr. 547/2011, trebuie să fie luat în considerare articolul 3 punctul 10 din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului privind cerințele de etichetare pentru produsele fitosanitare. Potrivit articolului 3 punctul 24 din Regulamentul (CE)

nr. 1107/2009, „titularul autorizației” înseamnă „orice persoană fizică sau juridică ce deține o autorizație pentru un produs fitosanitar”. Potrivit articolului 3 punctul 10 din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009, „autorizarea unui produs fitosanitar” înseamnă „actul administrativ prin care autoritatea competentă a unui stat membru autorizează introducerea pe piață a unui produs fitosanitar pe teritoriul său”. În consecință, titularul autorizației este persoana care primește prima autorizație pentru un produs fitosanitar într-un stat membru. Această utilizare a noțiunii de „autorizație” se continuă la articolul 18 din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009. În schimb, în ceea ce privește comerțul paralel, articolul 52 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 se referă la posibilitatea de a obține un „permis de comerț paralel” pentru „un produs fitosanitar autorizat într-un stat membru (de origine)”. Din această utilizare a noțiunilor în Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 rezultă că numele și adresa titularului autorizației și numărul autorizației pentru produsul fitosanitar prevăzute la alineatul (1) litera (b) din anexa I referitoare la articolul 1 din Regulamentul (UE) nr. 547/2011 înseamnă numele și adresa titularului autorizației în statul membru de origine, din moment ce, în contextul comerțului paralel, este utilizat termenul „permis”. Prin urmare, distribuirea produsului fitosanitar importat în paralel, fără indicarea titularului autorizației în statul membru de origine, încalcă alineatul (1) litera (b) din anexa I referitoare la articolul 1 din Regulamentul (UE) nr. 547/2011.

În ceea ce privește cererea formulată la punctul 1 litera d, Landgericht (Tribunalul Regional) a precizat că noțiunea de „număr de lot” prevăzută la alineatul (1) litera (f) din anexa I referitoare la articolul 1 din Regulamentul (UE) nr. 547/2011 nu este definită nici în acest regulament, nici în Regulamentul (CE) nr. 1107/2009. Spre deosebire de cazul indicării numelui și adresei titularului autorizației produsului de protecție a plantelor, formularea prevăzută în anexa I la articolul 1 din Regulamentul (UE) nr. 547/2011 ar permite interpretarea pârâtei potrivit căreia ar putea fi vizat de asemenea un număr de lot propriu al importatorului paralel. O interpretare a alineatului (1) litera (f) din anexa I cu raportare la articolul 1 din Regulamentul (UE) nr. 547/2011 în lumina liberei circulații a mărfurilor ar conduce la concluzia că schimbarea numărului de lot este admisibilă, deoarece poate deveni necesară pentru a preveni sau a pune capăt măsurilor de împiedicare a accesului pe piață. Împrejurarea că, în speță, nu este evident că reclamanta a luat măsuri de împiedicare a accesului pe piață nu ar afecta interpretarea Regulamentului (UE) nr. 547/2011 și a Regulamentului (CE) nr. 1107/2009.

Împotriva acestei hotărâri au declarat apel ambele părți.

B.

Admiterea apelurilor depinde de interpretarea articolului 1 coroborat cu alineatul (1) literele (b) și (f) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 547/2011. Pentru acest motiv, înainte de a pronunța o hotărâre, este necesară suspendarea procedurii și sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu o cerere de decizie preliminară în temeiul articolului 267 primul paragraf litera (b) și al treilea paragraf.

Reclamantei i-ar putea fi admise pretențiile în cauză în temeiul articolului 8 alineatul (1), al articolului 9 prima teză, al articolului 3 alineatul (1) și al articolului 3a din UWG [Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (Legea germană privind combaterea concurenței neloiale)] coroborate cu cerințele prevăzute la articolul 1 coroborate cu alineatul (1) literele (b) și (f) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 547/2011.

I.

Sunt îndeplinite condițiile generale pentru formularea unor pretenții în temeiul dreptului concurenței. Părțile sunt concurenți în sensul articolului 2 alineatul (1) punctul 3 din UWG. Articolul 1 din Regulamentul (UE) nr. 547/2011 este o dispoziție privind comportamentul pe piață în sensul articolului 3a din UWG, a cărei nerespectare este de natură să afecteze în mod semnificativ concurența în detrimentul concurenților și al consumatorilor în sensul articolului 3a din UWG. În plus, produsul în litigiu este un produs de protecție a plantelor în sensul articolului 1 din Regulamentul (UE) nr. 547/2011 coroborat cu articolul 2 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009.

II.

O încălcare a articolului 1 coroborat cu alineatul (1) litera (b) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 547/2011 de către pârâtă există în măsura în care, în calitate de importatoare paralelă, ea era obligată, în temeiul acestei dispoziții, să indice titularul autorizației produsului de protecție a plantelor importat din statul membru de origine și atunci când îl distribuie în Republica Federală Germania (prima întrebare preliminară).

1. Alineatul (1) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 547/2011 prevede că diferite informații trebuie să figureze „în mod clar și indelebil pe ambalajul produselor de protecție a plantelor”. Printre acestea se numără de asemenea, conform literei (b), „numele și adresa titularului autorizației, precum și numărul autorizației pentru produsul de protecție a plantelor”. În conformitate cu articolul 33 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009, o cerere de autorizare pentru un produs de protecție a plantelor trebuie „adresată fiecărui stat membru în care se dorește comercializarea produsului fitosanitar respectiv” și acoperă inițial doar statul membru în care produsul urmează să fie introdus pe piață. Potrivit articolului 52 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009, comerțul paralel cu un produs de protecție a plantelor autorizat într-un alt stat membru poate fi autorizat dacă statul membru în care urmează să aibă loc importul paralel stabilește că produsul de protecție a plantelor are o compoziție identică cu un produs de protecție a plantelor deja autorizat pe teritoriul său (produs de referință). În conformitate cu articolul 52 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009, acest produs poate fi introdus pe piață și utilizat numai în conformitate cu dispozițiile autorizației produsului de referință.

2. Potrivit reclamantei, cerințele de etichetare prevăzute de Regulamentul nr. 547/2011 se aplică fără restricții și importatorului paralel. Potrivit modului de redactare clar și lipsit de ambiguitate al alineatului (1) litera (b) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 547/2011, acesta din urmă trebuia să indice pe ambalaj titularul autorizației din statul membru de origine. În această privință, reclamanta împărtășește opinia Landgericht (Tribunalul Regional) din hotărârea pronunțată în primă instanță.

3. Pârâta consideră că Regulamentul nr. 547/2011 nu conține o dispoziție clară în această privință. Potrivit acesteia, trebuie să se ia în considerare faptul că produsul importat nu avea propria autorizație proprie în statul membru importator, cu alte cuvinte nu exista un titular al autorizației pentru acest produs în sensul regulamentului. Produsul se bazează doar pe un produs de referință autorizat în statul membru importator, al cărui titular de autorizație nu este în mod necesar identic cu titularul autorizației din statul membru de origine. Prin menționarea titularului autorizației în statul membru de origine s-ar crea, în rândul comercianților din domeniul agricol și al utilizatorilor, impresia falsă că, în ceea ce privește produsul importat, acele domenii de aplicare și dispoziții de utilizare care au stat la baza deciziei de autorizare în statul membru de origine se aplică și în statul membru de import, ceea ce ar contrazice dispoziția articolului 52 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009. Întrucât ar exista diferențe între condițiile autorizate în statul membru de origine și în statul membru de import, ar fi apărut riscul ca comercianții din domeniul agricol și utilizatorii să efectueze o distribuție nelegală și o utilizare într-un domeniu de aplicare care nu era autorizat în Germania sau care nu era autorizat pentru această doză de aplicare. De asemenea, în opinia ei, s-ar crea impresia incorectă că titularul autorizației de introducere pe piață din statul membru de origine este, de asemenea, întreprinderea responsabilă de introducerea pe piață a produsului în statul membru de import.

Potrivit sensului și obiectivului acestei dispoziții, singurul aspect relevant ar fi identitatea persoanei care a introdus produsul fitosanitar pe piață în statul membru în cauză. Acest lucru ar fi, de asemenea, în conformitate cu reglementările privind etichetarea prevăzute de legislația în materie de produse chimice, în conformitate cu articolul 17 alineatul (1) coroborat cu articolul 2 punctul 26 din Regulamentul (CE) nr. 1272/2008 privind „furnizorul”. În cazul comerțului paralel, acesta ar fi exclusiv comerciantul paralel, iar nu titularul autorizației produsului în statul membru de origine. Prin urmare, situația în care, în locul titularului autorizației, pe etichetă au fost indicate doar numele și adresa comerciantului paralel nu ar fi contestabilă în temeiul dreptului Uniunii.

În plus, din indicația privind titularul original al autorizației și adresa acestuia se poate deduce țara din care produsul a fost comercializat în paralel în Germania. În opinia pârâtei, aceasta ar determina un număr mare de întreprinderi agricole să efectueze un import propriu fără etichetare germană, prin cumpărarea directă a produsului în celălalt stat membru, ceea ce ar putea avea consecințe negative pentru sănătatea umană și animală și pentru protecția mediului, de exemplu prin

încălcarea probabilă a articolului 52 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009.

III.

O încălcare de către pârâtă a articolului 1 coroborat cu alineatul (1) litera (f) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 547/2011 există în cazul în care, în calitate de importatoare paralelă, ea era obligată, în temeiul acestei dispoziții, să lase neschimbat numărul inițial al lotului pe canistre. În această privință, aspectul determinant este dacă pârâta era autorizată să îndeparteze numărul de lot inițial, să îl înlocuiască cu propriul număr de identificare și să păstreze un registru din care să rezulte care dintre numerele de identificare atribuite de ea corespunde numărului de lot inițial (a doua întrebare preliminară).

1. În conformitate cu articolul 1 coroborat cu alineatul (1) litera (f) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 547/2011, printre informațiile care trebuie să figureze „în mod clar și indelebil” pe ambalajul produsului de protecție a plantelor, se numără „numărul de lot al preparatului”. Articolul 49 alineatul (4) din Legea germană privind protecția plantelor [Gesetz zum Schutz der Kulturpflanzen, denumită în continuare „PflSchG”] prevede, în ceea ce privește comerțul paralel cu produse de protecție a plantelor: „În cazul în care titularul autorizației nu utilizează, în vederea etichetării în conformitate cu articolul 47 alineatul (1), numărul de lot al titularului autorizației produsului de protecție a plantelor care urmează să fie importat în paralel, el trebuie să efectueze și să păstreze pentru o perioadă de cel puțin cinci ani înregistrări din care să rezulte corespondența dintre numărul de lot utilizat de el și cele ale titularului autorizației produsului de protecție a plantelor care urmează să fie importat în paralel.”

Prin urmare, această dispoziție națională pornește de la premisa că există cazuri în care importatorul paralel îi este permis să înlocuiască numărul de lot inițial cu propriul său număr de identificare. Ca urmare a supremației dreptului Uniunii, s-ar putea, în orice caz, ca această dispoziție să nu permită înlocuirea numărului de lot inițial atunci când importatorul paralel ar fi obligat, în temeiul articolului 1 coroborat cu alineatul (1) litera (f) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 547/2011, să lase neschimbat pe ambalaj numărul de lot inițial.

2. În opinia reclamantei, însuși modul de redactare a alineatului (1) litera (f) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 547/2011 sugerează că numărul de lot inițial trebuie lăsat neschimbat pe ambalaj. Acest lucru ar putea fi dedus atât din noțiunea de „lot”, care se referă la producția produsului de protecție a plantelor, cât și din noțiunea de „preparat”, care trebuie atribuit în mod necesar titularului autorizației. În plus, cerința aplicării „indelebile”, care se referă tot la numărul de lot, ar pleda, de asemenea, în favoarea acestei teze.

Obligațiile generale de etichetare prevăzute de această dispoziție ar afecta de asemenea în mod direct importatorul paralel. Dispoziția articolului 49 alineatul (4) din PflSchG nu ar fi aplicabilă în cazul unor contradicții în raport cu

Regulamentul (UE) nr. 547/2011, care are prioritate în aplicare în temeiul dreptului Uniunii.

Informațiile privind titularul autorizației și numărul de lot ar avea ca scop protecția utilizatorului și a mediului, astfel încât, în cazul unei situații de urgență, titularul autorizației să poată identifica cât mai rapid erorile de aplicare sau loturile defectuoase. Numai deținătorul autorizației ar avea expertiza necesară cu privire la produs, pentru a furniza informații de prevenire a pericolelor în astfel de cazuri.

Această interpretare este de asemenea în concordanță cu Guidance Document (documentul de orientare) al Comisiei privind importul paralel, prezentat în anexa K12, care prevede principii diferite doar în cazul reambalării (iar nu în cazul reetichetării în discuție în speță).

3. În această privință, pârâta împărtășește opinia Landgericht (Tribunalul Regional) potrivit căreia modul de redactare a alineatului (1) litera (f) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 547/2011 nu conține nicio cerință clară și neechivocă în ceea ce privește numărul de lot. Modul de redactare ar lăsa mai degrabă deschisă întrebarea dacă prin număr de lot se înțelege numai cel original, adică cel atribuit inițial produsului de către producător. Și în celelalte privințe modul de redactare ar fi deschis, de exemplu, atunci când se recurge la termenul de „preparat”, care desemnează doar un amestec compus din substanța activă și din coformulanții acesteia. Or tocmai loturile unui astfel de preparat ar fi, și prin manipularea pârâtei, identificabile. În această privință, nici articolul 49 din PflSchG nu încalcă dreptul Uniunii.

Lăsarea pe ambalaj a numărului de lot nu era necesară nici în cazurile urgente. Măsurile de prim ajutor care ar trebui luate în caz de necesitate erau deja menționate pe eticheta aplicată de pârâtă. Pentru orice alte probleme, exista posibilitatea de a adresa întrebări comerciantului paralel. În plus, exista fișa datelor de siguranță, care era pusă la dispoziție în mod permanent în vederea consultării, pentru fiecare produs de protecție a plantelor, de către entitatea care introduce pe piață substanța chimică. În plus, o obligație de menționare a numărului de lot inițial ar genera un risc de blocare a accesului pe piață, deoarece în acest mod ar fi posibil să se identifice statul membru în care produsul importat a fost vândut pârâtei. Fără această îndepărtare, există riscul ca clientul din acest stat al reclamantei și furnizorul pârâtei să sufere, din partea grupului Syngenta, represalii mergând până la eliminarea din lista de clienți.

IV.

Din câte se poate observa, în prezent, nu există o jurisprudență a instanțelor naționale din Republica Federală Germania cu privire la chestiunile de interpretare în discuție în prezenta cauză.

Există îndoieli cu privire la interpretarea corectă a dispoziției alineatului (1) literele (b) și (f) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 547/2011 deoarece în Regulamentul (UE) nr. 547/2011 nu au fost prevăzute dispoziții autonome în ceea

ce privește situația specială a etichetării produselor de protecție a plantelor importate în paralel. În timp ce modul de redactare a dispozițiilor menționate mai sus, în sensul interpretării reclamantei, ar putea pleda în favoarea indicării, cu ocazia etichetării produsului importat, atât a titularului autorizației în statul membru de origine, cât și a numărului de lot inițial, sensul și obiectivul dispozițiilor ar putea permite de asemenea, în privința situației comerțului paralel, o înțelegere extinsă în sensul interpretării susținute de pârâtă. În acest context, pare necesar să se obțină, în temeiul articolului 267 primul paragraf litera (b) și al treilea paragraf TFUE, o decizie preliminară a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

[*omissis*] [numele judecătorilor care au contribuit la decizie]

DOCUMENT DE LUCRU